

[Aksel Møller.]

Mulighed for paa et Betsgrundlag at dømme om, hvorvidt en konkret Afgørelse er overensstemmende med Lovgivningens Hensigt.

En af de hyppigst forekommende Klager over Vareforsyningsloven vedrører dens administrative Omfang. Der gaar i Befolkningen en meget stærk Kritik paa dette Punkt. Jeg tror, at denne Kritik delvis skyldes Uvidenhed, en Uvidenhed som raa-der ogsaa i dette høje Ting med Hensyn til denne Administrations Omfang og Bekostelighed. Er den højtærede Minister i Dag i Stand til fra denne Talerstol at give Oplysninger herom? Det vil vel egentlig være for meget forlangt, men den højtærede Minister vil formentlig i Udvalget kunne give Oplysning herom, saadan at det ved anden Behandling af Sagen kan foreligge oplyst. Det vilde for Resten i denne Forbindelse være paa sin Plads, om vi kunde faa Besked om, hvad Zoneordningen for Bilkørsel har sparet i Administration af Penge og Arbejdskraft.

Reglerne om Oprettelse af de administrative Organer findes i Lovens § 12. Ogsaa de bygger paa en Bemyndigelse. Medens der praktisk talt ikke kan oprettes en Tjenestemandsstilling eller i hvert Fald ikke et Kontor i nogen Gren af vort Lands Forvaltning uden Rigsdagens Samtykke, kan Ministeren her disponere selv. Denne Bemyndigelse burde da i alt Fald kunne bortfalde.

Den højtærede Minister udtalte for nogen Tid siden, at han vilde lade sit Flag gaa til Tops, hver Gang en Restriktion kunde afvikles. Mon det ikke skulde være muligt allerede nu at flage lidt. Der var i den tidligere Lovgivning paa dette Omraade et Institut, der hed Frilisten; den stod i selve Loven. Er det helt udelukket, at vi allerede nu kan indføre en Friliste igen? Jeg ved godt, at det gør ondt i Ministerens Hoved ved Tanken om, at man kan falde paa den Idé, jeg ved ogsaa meget vel, at den Friliste, der overhovedet kunde tænkes, vilde blive en meget lille og meget mager Friliste, men der findes dog maaske alligevel nogle ganske faa Varer, som har en saa uelastisk Efterspørgsel, at det maatte kunne lade sig gøre. Man kan sikkert finde en Række Varer, der især falder ind under nødvendigt Specialværktøj til Haandværket, som man ved, man skal importere, hvor Behovet ikke væsentligt kan undviges, hvor Værktøjet ikke kan faa en anden Anvendelse. Saaledes som Forholdet er i Øjeblikket, kræves der dog en vis Administration for at sidde og stykke denne Import ud paa Importørerne. Den højtærede Minister vilde i alt Fald, tror jeg, faa baade Flag og Flagstang af et taknemligt Erhvervs-

liv, hvis han kunde symbolisere sine gode Hensigter allerede nu, om end det blev med det magreste Stykke Tilløb til en Friliste.

Mit Parti vil altsaa udfolde Bestræbelser for at faa Lovforslaget ændret væsentligt efter de Retningslinier, som jeg her har angivet. Vor endelige Stilling til Loven vil blive bestemt af, i hvilken Udstrækning vore Tanker bliver prøvet og imødekommet, men paa Forhaand synes det os klart, at en Forlængelse af Loven uden væsentlige Ændringer ikke vil kunne faa vor Støtte.

Jørgen Jørgensen: Det er ikke saa længe siden, at Folketinget paa Foranledning af Det konservative Folkepartis Forslag til Beslutning drøftede det principielle Grundlag, som Loven om Vareforsyning hviler paa. Det er i væsentlig Grad om denne Lov, at Spørgsmaalet om Bemyndigelse til Ministrene er rejst. Det er naturligvis noget meget ekstraordinært, at Rigsdagen giver saa vidtgaende Bemyndigelser til en Minister, men Forholdene har ogsaa i de senere Aar været ekstraordinære, og det maa enhver erkende, at Forholdene er endnu.

Naar man skal tage Stilling til, om en Lovgivning som denne skal fortsætte med saa vidtgaende Beføjelser som hidtil, saa finder jeg, at det afgørende ikke kan være, om den Regering, vi har, er en socialdemokratisk Regering eller en Venstreregering, det afgørende for Rigsdagen maa være, om det er en Nødvendighed for paa forsvarlig Maade at administrere, at en Minister har saa vidtgaende Bemyndigelser, som denne Lov hjemler. Venstres ærede Ordførers Bekymringer for at lægge saa megen Magt i en Ministers Haand havde haft større Vægt, hvis de var fremsat under Forslagets Behandling for et Aar siden, og det samme gælder den konservative Ordførers Bemærkninger. Der er ikke megen saglig Styrke i at kræve Bemyndigelse for sig selv, men afvise Nødvendigheden af de samme Beføjelser, naar et andet politisk Parti har Ansvaret. Jeg anser det for uheldigt, at Spørgsmaalet om Bemyndigelsesloven og i det hele taget om Bemyndigelser til en Minister er blevet rejst af de Konservative, som det blev i sin Tid, for derved fik Spørgsmaalet en saa udpræget partipolitisk Karakter, at det nu er vanskeligere at finde frem til en sagligt forsvarlig Løsning.

Men nu foreligger Loven altsaa til Behandling, og jeg udtalte, allerede dengang vi drøftede det konservative Forslag her i Tinget, at naar den Tid kom, da Loven skulde fornyes, var Tiden inde til at undersøge, om det fremdeles er nødvendigt at